

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Co/59/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314203954
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5314203954.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, 110 00 Praha 1, Nové Město, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného zástupcom Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Y. U., nar. X.XX.XXXX, bytom Y. XXXX, XXX XX S., v konaní o zaplatenie 202 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 8C/80/2014-56 zo dňa 8. októbra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca 8C/80/2014-56 zo dňa 8. októbra 2015 z r u š u j e a
v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. žalobu zamietol, výrokom II. určil zmluvnú podmienku v článku 14 Všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy č. 508600297 zo dňa 27.01.2010 o dojednaní vypíňacieho práva zmenky veriteľom za neprijateľnú zmluvnú podmienku v celom rozsahu a pre neprijateľnosť za neplatnú zmluvnú podmienku v celom rozsahu. Výrokom III. rozhodol, že tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení okresný súd uviedol, že dňa 17.4.2014 žalobca podal návrh na zaplatenie pohľadávky podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Návrh bol návrhom zo zmenky zo dňa 27.1.2010 (č.l. 5 spisu) (správne malo byť uvedené zo dňa 27. januára 2010). Neúplná (blanko) zmenka na rad bola vystavená v prospech spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava. Vystaviteľom zmenky bola žalovaná Y. U.. Zmenka bola vystavená k spotrebiteľskej zmluve č. 508600297. Žalobca úverovú zmluvu k návrhu nepripojil. Bolo zistené, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, IČO: 35 807 598 indosovala spornú zmenku na nadobúdateľa, a to na žalobcu CD Consulting s.r.o. Žalovaná sa k návrhu a tlačivu „C“ nevyjadrila. Okresný súd poukázal aj na situáciu, keď vstup do konania oznámil vedľajší účastník na strane žalovanej ako spotrebiteľky. Okresným súdom bol vyzvaný k predloženiu súhlasu žalovanej so vstupom vedľajšieho účastníka konania do konania na jej strane podľa § 93 ods. 3 novely O.s.p.. Keďže súhlas nebol doručený, v súlade s § 93 ods. 3 novely O.s.p. (zákon č. 353/2014 Z.z., účinný od 1.1.2015) okresný súd na vedľajšieho účastníka konania neprihliadal, teda nepovažoval ho za účastníka konania, a to bez rozhodovania o nepripustení do konania. Okresný súd vychádzal zo znenia § 93 ods. 3 O.s.p., z ktorého vyplýva, že súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhoduje len na návrh. Okresný súd preto nemal povinnosť doručiť vedľajšiemu účastníkovi konania návrh a ostatné podania, keďže sa na neho neprihliadalo z dôvodu, že nebol vedľajším účastníkom konania. Okresný súd sa nestotožnil s názorom vedľajšieho účastníka konania, že je potrebné aplikovať O.s.p. platné a účinné do 1.1.2015, pretože vstúpil do konania v čase do 1.1.2015. Podľa názoru vedľajšieho účastníka preto nebolo jeho povinnosťou doručiť súhlas žalovanej s jeho vstupom do konania a okresný súd mal na jeho vstup prihliadať a doručiť mu návrh a ostatné podania. Okresný súd skonštatoval, že sa nestotožnil so spôsobom aplikácie noriem

procesného práva zo strany vedľajšieho účastníka konania. Normy hmotného práva sa aplikujú v stave platnom a účinnom ku dňu vzniku právneho úkonu. Normy procesného práva sa vzťahujú ihneď od 1.1.2015 na všetky prípady v čase rozhodovania. Inak povedané, súd aplikuje to procesné právo, ktoré je platné a účinné v čase rozhodovania. Z tohto dôvodu aj na uvedený prípad bolo aplikované ustanovenie § 93 ods. 3 novely O.s.p. a na vedľajšieho účastníka konania okresný súd neprihliadal. Týmto postupom mu neodňal možnosť konať pred súdom. Podľa § 44 ods. 2 O.s.p. okresný súd umožnil vedľajšiemu účastníkovi konania nahliadať do súdneho spisu a chrániť záujmy spotrebiteľa. Toto právo vedľajší účastník konania nevyužil. Okresný súd s týmto subjektom nekonal ako s vedľajším účastníkom konania a o jeho vstupe nerozhodoval.

Okresný súd ďalej uviedol, že vykonal dokazovanie v súlade s článkom 7 ods. 1 písm. b), s článkom 9 ods. 1 až 3 Nariadenia, a to oboznámením sa s návrhom, porovnaním zmenky v tomto konaní so zmenkou v exekučnom konaní vrátane spotrebiteľskej zmluvy, k zabezpečeniu ktorej bola zmenka vystavená, oboznámil sa s pripojenou fotokópiou exekučného spisu sp. zn. 11Er/1353/2012, pričom originál exekučného spisu okresný súd pripojil len na zabezpečenie fotokópií, aby nespôsobil prieťahy v exekučnom konaní a nedal tým dôvod na podanie žaloby na náhradu škody za nesprávny úradný postup (prieťahy v konaní).

Z vykonaných dôkazov vyvodil okresný súd nasledovné skutkové a právne závery. Z exekučného spisu sp. zn. 11Er/1353/2012 zistil, že úverová spotrebiteľská zmluva uvádzaná v zmenke, čl. 5 spisu, pod číslom 508600297 bola uzavretá medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava a žalovanou dňa 27.1.2010 na poskytnutý úver 350 Eur navýšený o poplatok 346 Eur, spolu 696 Eur. Dlh mala žalovaná zaplatiť v 12 splátkach po 58 Eur. V úverovej zmluve neboli uvedené úroky z úveru ani RPMN, ani rozpis splátok. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej spotrebiteľskej zmluvy boli všeobecné podmienky. V článku 14 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy sa zmluvné strany dohodli o vyplnení zmenky. Ku dňu uzavretia úverovej spotrebiteľskej zmluvy, teda ku dňu 27.1.2010 a ku dňu vystavenia zmenky v totožný deň 27.1.2010 v zmenke nebola uvedená zmenková suma 202 Eur, ani splatnosť zmenkového úroku 0,25 % denne. Tieto údaje mal vyplniť jednostranne remitent, najskôr v deň, kedy sa podľa bodu 4 zmluvy stane splatný celý dlh, to je, keď dlžník nezplatí včas 4 po sebe idúce splátky, resp. zaplatí ich len z časti. Zmenková suma mala pozostávať zo sumy všetkých nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú v budúcnosti ku dňu vyplnenia zmenky. Dátumom začiatku úročenia zmenkovej sumy mal byť dátum zhodný s dňom, kedy sa podľa všeobecných podmienok stane splatným celý dlh a tento dátum taktiež mal byť vyplnený v budúcnosti remitentom. Tým mal okresný súd preukázané, že sporná zmenka je neúplná zmenka - blankozmenka, ktorú jednostranne v neprítomnosti dlžníka vypísal veriteľ - spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, ktorý ju následne previedol (indosoval) na žalobcu. Okresný súd mal preukázanú vedomosť žalobcu o kauze zmenky ako zabezpečovacieho právneho úkonu k úverovej spotrebiteľskej zmluve. Táto informácia mu bola známa priamo z obsahových náležitostí zmenky, kde bolo číslo úverovej spotrebiteľskej zmluvy uvedené.

Okresný súd mal preukázané, že zmenka bola vystavená ako zabezpečovací právny prostriedok k spotrebiteľskej zmluve. Tento záver potvrdzuje aj samotná zmenka, ktorá obsahuje číslo úverovej spotrebiteľskej zmluvy 508600297, ktoré je zhodné s číslom úverovej spotrebiteľskej zmluvy v exekučnom konaní pod sp. zn. 11Er/1353/2012. Zmenka, ktorá tvorila predmet sporu sp. zn. 8C/80/2014, bola totožná so zmenkou v konaní sp. zn. 11Er/1353/2012, ktorá bola vystavená ako zabezpečovací prostriedok k spotrebiteľskej úverovej zmluve, čo vyplýva z článku 14 všeobecných podmienok úverovej zmluvy - dohody o vyplnení zmenky, aj zo záverov rozhodcovského súdu. Zmenka a spotrebiteľská úverová zmluva boli vystavené v totožný deň 27.1.2010. Úlohou okresného súdu bolo z úradnej moci skúmať platnosť primárneho právneho úkonu spotrebiteľskej zmluvy, osobitne článok 14 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy, v ktorom zmluvné strany uzavreli dohodu o vyplnení zmenky v budúcnosti. Na základe dohody neskôr veriteľ sám jednostranne zmenku vyplnil čo do zmenkovej sumy 202 Eur a čo do splatnosti zmenkového úroku 0,25 % denne. V čase uzavretia úverovej zmluvy, dňa 27.1.2010, ktorý dátum bol totožný s časom vystavenia zmenky, zmenka neobsahovala zmenkovú sumu a dátum splatnosti zmenkového úroku 0,25 % denne.

Okresný súd aplikoval Občiansky zákonník, zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, Smernicu Rady 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na

vnútornom trhu, rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Obo 161/07 zo dňa 6.5.2008 a za aplikácie rozhodných citovaných zákonných ustanovení dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť. Bez platnej dohody o vyplňacom práve nemôže byť platná ani vyplnená zmenka. Ak dohoda o vyplňacom práve pri blankozmenke nezohľadňuje práva spotrebiteľa a umožňuje indosáciou zmenky vymôcť od spotrebiteľa plnenie z neprijateľných podmienok, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. V nadväznosti na § 17 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový (ďalej len „zákon č. 191/1950 Zb.“) bolo potrebné posúdiť, či takýmto konaním indosatár nekonal na škodu žalovanej ako dlžníčky zo spotrebiteľského úveru. Okresný súd dospel k záveru, že článok 14 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neprijateľná podmienka v článku 14 všeobecných podmienok spotrebiteľskej zmluvy neplatným právnym úkonom v tejto časti. Neplatným spôsobom bolo dojednané vyplnenie zmenky. Sporná zmenka, ktorá vznikla ako zabezpečovací právny úkon k primárnemu právnemu úkonu spotrebiteľskej zmluve nemôže byť považovaná za platný právny úkon, keď bola vystavená a vyplnená na základe neplatného dojednania, neplatnej dohody o vyplnení zmenky v článku 14 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy. Táto podmienka je neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože nebola individuálne so spotrebiteľom dojednaná a tvorila neoddeliteľnú súčasť formulárovej úverovej spotrebiteľskej zmluvy - všeobecných podmienok a bez jej podpisu by spotrebiteľ nedostal úver, preto podmieňovala uzavretie spotrebiteľskej zmluvy, poskytnutie úveru a spotrebiteľ obsah úverovej zmluvy a článku 14 všeobecných podmienok o vyplnení zmenky nemohol ovplyvniť. Dôkazné bremeno na preukázanie opaku podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka mal veriteľ, t.j. právny predchodca žalobcu. Dôkazné bremeno neuniesol. Dojednanie v článku 14 všeobecných podmienok o vyplňacom práve zmenky je neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka, pretože spotrebiteľ nemal možnosť sa s týmto ustanovením oboznámiť pred uzavretím spotrebiteľskej zmluvy. Podľa § 53 ods. 4 písm. b), m) Občianskeho zákonníka je dojednanie o vyplňacom práve zmenky (článok 14 všeobecných podmienok) neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj preto, že na základe tejto podmienky vystavená zmenka umožnila previesť indosáciou bez súhlasu spotrebiteľa práva zo zmluvnej strany POHOTOVOSTĚ, s.r.o. na žalobcu, čím došlo k zhoršeniu postavenia a ochrany práv spotrebiteľa. Zmenka a jej indosácia nadmerne sťažili spotrebiteľovi možnosť realizovať práva spotrebiteľa. Takýto záver vyplýva už z charakteru zmenkového konania, ktoré nepripúšťa skúmanie dôvodu vzniknutého záväzku, ani ex offio ochranu spotrebiteľských práv.

Okresný súd v ďalšom skonštatoval, že podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka je dojednanie v článku 14 všeobecných podmienok o vyplňacom práve zmenky neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj preto, že spôsobuje značnú nerovnováhu práv a povinností, teda značne zhoršuje postavenie spotrebiteľa v tomto úverovom vzťahu vystavením a následným indosovaním zmenky zo spotrebiteľského vzťahu. Okresný súd preto nevychádzal len z prísnej formálnosti zmenkového práva, pretože mal preukázané, že došlo k zneužitiu inštitútu zmenkového práva v neprospech jednej zmluvnej strany - spotrebiteľa obchádzaním ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, čo je zároveň aj rozpor so zákonom, a teda neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka, § 265 Obchodného zákonníka. Značnú nerovnováhu v právach podľa názoru okresného súdu spôsobilo dojednanie v článku 14 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy aj preto, že veriteľ sám vyplnil zmenku v deň splatnosti celého dlhu. Žalovaná ako spotrebiteľ nijako nemohla ovplyvniť výšku zmenkovej sumy, dátum splatnosti zmenkového úroku, ktoré si do zmenky jednostranne dopísal veriteľ. Dojednanie vyplňacieho práva zmenky v článku 14 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy bolo neplatné aj podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre neurčitosť, nepreskúmateľnosť. Dojednanie bolo neurčité, nepreskúmateľné v časti: „Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia.“ Suma bola jednostranne do zmenky uvedená veriteľom a ku dňu uzavretia dohody v článku 14 všeobecných podmienok spotrebiteľ nevedel, aká suma do zmenky bude dopísaná. V momente uzavretia dohody uzavrel neurčitú dohodu čo do článku 14 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy. Nebola konkretizovaná výška zmenkovej sumy, ktorá mala byť dopísaná do zmenky na základe vyplňacieho práva zmenky a neboli ani určitým, preskúmateľným spôsobom stanovené kritériá, na základe ktorých zmenková suma do zmenky mala byť dopísaná tak, aby bola určiteľná a preskúmateľná za pomoci výkladových pravidiel.

Dohoda o vyplňacom práve zmenky v článku 14 všeobecných podmienok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa názoru okresného súdu, aj podľa § 53 ods. 4 písm. j) Občianskeho zákonníka, pretože výška úveru a úroku mala byť takto určená až v čase splnenia, v tomto prípade splatnosti úveru, kedy vzniklo veriteľovi právo vypísať zmenkovú sumu a splatnosť zmenkového úroku podľa článku

14 všeobecných podmienok. Dojednanie vyplňacieho práva zmenky podľa článku 14 všeobecných podmienok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, pretože dojednanie umožnilo veriteľovi, aby pri vyplnení zmenky v budúcnosti zaviazal spotrebiteľa zaplatiť za nesplnenie záväzku neprimerane vysokú sankciu, ktorá mu pri uzavretí úverovej spotrebiteľskej zmluvy nebola známa. V zmenke je veriteľom vypísaný zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne x 365 dní, vo výške 91,25 % ročne. K vyplneniu zmenky veriteľom došlo momentom zosplatnenia dlhu. Išlo o rozpor so zákonom podľa § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z.. Zároveň podľa záveru okresného súdu išlo o nekalú podmienku podľa článku 2 písm. a) v spojení s ustanovením prílohy bodu 1 písm. e) Smernice Rady 93/13 EHS. Touto nekalou zmluvnou podmienkou a zároveň neprijateľnou si veriteľ zabezpečil za nesplnenie záväzku spotrebiteľa neprimerane vysoké príslušenstvo pohľadávky, a to zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne. Išlo o neplatnosť tohto dojednania aj v nadväznosti na § 3 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a § 39 Občianskeho zákonníka, ako aj podľa § 265 Obchodného zákonníka.

Okresný súd uzavrel, že dojednanie vyplňacieho práva zmenky v článku 14 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, pretože v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona uvedené dojednanie umožnilo obísť zákonné ustanovenia a vpísať do zmenky pri jej vyplnení také plnenia, na ktoré vôbec žalobcovi nevznikol nárok. Úverová spotrebiteľská zmluva neobsahuje zákonné náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. h), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z., § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z.z.. Neobsahuje údaj o RPMN a neobsahuje rozpis splátok. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. a § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z.z. sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Skutočný úver bez poplatkov bol poskytnutý žalovanej vo výške 350 Eur. Veriteľovi preto nevzniklo právo na vrátenie poplatku vo výške 346 Eur, o ktorý úver navýšil, ani na úrok. Napriek tomu do zmenky bola dopísaná zmenková suma 202 Eur a zmenkový úrok vo výške 0,25% denne (91,25% ročne).

V danom prípade okresný súd konštatoval, že dojednanie v článku 14 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy o vyplňacom práve zmenky je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka zároveň neplatne dojednanou zmluvnou podmienkou. Zmluvná podmienka bola neplatná aj pre neurčitosť dojednania podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre rozpor s kogentnými ustanoveniami zákona a pre obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka, § 265 Obchodného zákonníka.

Okresný súd poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Obo 161/2007 zo dňa 6.5.2008, v ktorom sa konštatuje, že z absolútne neplatnej úverovej zmluvy nemohlo veriteľovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky. Okresný súd podľa § 153 ods. 3 O.s.p. z úradnej moci určil zmluvnú podmienku v článku 14 všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy o dojednaní vyplňacieho práva zmenky veriteľom za neprijateľnú zmluvnú podmienku v celom rozsahu a pre neprijateľnosť za neplatnú zmluvnú podmienku v celom rozsahu. Z titulu neplatnej dohody o vyplňacom práve zmenky nemohla byť preto platným spôsobom veriteľom vyplnená zmenka zo dňa 27.1.2010. Podľa § 154 ods. 4 O.s.p. a podľa § 494 Občianskeho zákonníka z neplatného právneho úkonu, t.j. z neplatnej zmenky okresný súd nemohol priznať žalobcovi zmenkové plnenie, preto žalobu zamietol. Okresný súd nemohol žalobcovi priznať nároky tvoriace predmet sporu, keď dospel k záveru, že zmenka je neplatným právnym úkonom. Okresný súd uviedol, že predmetom sporu nebolo zaplatenie úveru a príslušenstva podľa úverovej spotrebiteľskej zmluvy k tomu, aby mohol zvažovať, že návrhu vyhovie v tom rozsahu, že by priznal bezúročný úver, resp. zostatok úveru bez poplatkov podľa zákona 258/2001 Z.z. a zákona č. 129/2010 Z.z.. Pokiaľ bol nárok uplatnený na základe zmenky ako právneho titulu a nebol uplatnený na základe úverovej spotrebiteľskej zmluvy, tak okresný súd ani nemohol posudzovať nároky cez úverovú spotrebiteľskú zmluvu. Okrem viazanosti predmetom sporu, ktorá je daná súdu, rozhodnutiu okresného súdu priznať žalobcovi úver, resp. zostatok úveru bez úrokov, bez poplatkov, bránila aj tá skutočnosť, že nebolo preukázané, či od podania návrhu žalovaná zaplatila dlh na základe zmenkového konania alebo v rámci exekučného konania, keďže ide o totožný základ nároku. V nadväznosti na § 17 zákona č. 191/1950 Zb. a na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 161/2007 zo dňa 6.5.2008 okresný súd dospel k záveru, že v tomto prípade boli splnené zákonné podmienky na skúmanie skutkových a právnych okolností, na základe ktorých zmenka bola vystavená (kauzálny nexus), a to ex offio v záujme ochrany práv spotrebiteľa. Okresný súd mal preukázané, že subjekt pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka - spotrebiteľa. V príčinnej súvislosti s tým neprimerane navýšil svoju pohľadávku veriteľa na úkor (na škodu) spotrebiteľa a vystavením a indosovaním zmenky sťažil, resp.

znemožnil ochranu spotrebiteľa v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou. Takémuto konaniu okresný súd nemohol poskytnúť právnu ochranu. Okresný súd dospel k záveru, že cieľom indosovania zmenky na žalobcu bolo inkasovať zmenkovú sumu bez toho, aby zmenkový dlžník mohol vzniesť námietky a bez toho, aby súd z úradnej moci namiesto spotrebiteľa aplikoval kogentné zákonné ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Okresný súd sa preto domnieval, že pokiaľ aj žalovaná v danom konaní neprodukovala námietky, okresný súd z úradnej moci chránil jej práva spotrebiteľa.

Z uvedených dôvodov návrh žalobcu na zapltenie nárokov zo zmenky zamietol v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Úspešným účastníkom konania bola žalovaná, ktorá návrhom trovy konania neuplatnila, ani jej nevznikli, preto žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca prostredníctvom zástupcu. Žalobca mal za to, že rozhodnutím okresného súdu došlo k porušeniu práva Európskej únie, konkrétne k porušeniu článku 4, 5 a 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007 (ďalej len „Nariadenie“), pretože žalovaná nedoručila súdu žiadnu žalobnú odpoveď podľa článku 5 ods. 3, 6 Nariadenia, a tým okresný súd bol povinný postupovať podľa článku 7 ods. 3 Nariadenia a vo veci mal byť vydaný rozsudok o pohľadávke žalobcu. Ak takto okresný súd nepostupoval, tak jeho rozhodnutie je prekvapivým rozhodnutím. Okresný súd v odôvodnení rozsudku uvádza, že vykonal dokazovanie, okrem iného oboznámením sa s exekučným spisom, úverovou zmluvou a ďalšími listinnými dôkazmi. Žalobca ani žalovaná dokazovanie exekučným spisom, úverovou zmluvou či ďalšími listinnými dôkazmi nenavrhl. Žalobca poukázal na ust. § 120 O.s.p.. Tým, že na uplatnené práva predložil platnú zmenku, pretože táto spĺňa aj všetky formálne a materiálne náležitosti vyžadované zákonom č. 191/1950 Zb., tak za tohto stavu preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Okresný súd preto mohol rozhodovať len o právach zo zmenky. Podľa článku 5 ods. 3 a 6 Nariadenia žalovaná mohla vzniesť námietky voči zmenke a ak tak neurobila, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Okresný súd z vlastnej iniciatívy bez návrhu žalovanej a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovanej ako spotrebiteľa. Žalovaná sa však takejto ochrany nedovoľovala, uplatnenú pohľadávku nerozporovala a svojím konaním ju prakticky uznala. Okresný súd iniciatívne rozširoval okruh dokazovaných skutočností v tom smere, aby získal pre žalovanú dostatočný podklad pre zamietnutie žaloby. Takýto postup zasahuje do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ani jeden z účastníkov nepredkladal tvrdenia, ktoré iniciatívne posudzoval a vyjadroval okresný súd v napadnutom rozsudku. Nie je zrejmé, ako mohol okresný súd dospieť k nesporným skutočnostiam, keď žalobca ani žalovaná sa k týmto skutočnostiam nevyjadrili. Okresný súd dospel k nesprávnym právnym záverom. Žalobca zdôraznil, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Žalobca poukázal na § 17 zákona č. 191/1950 Zb. z ktorého vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálné námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahu s pôvodným majiteľom zmenky. Pokiaľ tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Obo 3/2008. Podľa žalobcu ustanovenie § 17 zákona č. 191/1950 Zb. vyžaduje aktívnu účasť dlžníka, ktorý musí zároveň splniť povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, teda preukázať, že majiteľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka a zároveň musí vzniesť námietky, ktoré by mohol dlžník vznášať voči predchodcom majiteľa zmenky. Okresný súd v rámci dokazovania prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadať, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. Ďalej žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.08.2002 sp. zn. 25 Cdo 1839/2000. Žalobca zdôraznil úplnú samostatnosť, nezávislosť zmenkového záväzku. Nie je možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebných úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Zmenka uplatnená v danom konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, a teda ide o platnú zmenku a nárok žalobcu je tak v celom rozsahu dôvodný. Samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťal, aby na zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka, a preto v prostredí spotrebiteľských úverov mohla byť použitá. Prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blankozmenky s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňacom práve. Žalobca poukázal na § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. so záverom, že dohoda o vyplňacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava explicitne pripúšťala používanie blankozmeniek.

K postupu okresného súdu podľa § 153 ods. 2 O.s.p. žalobca uviedol, že v tejto veci nešlo o spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Prejednával sa spor zo zmenky ako cenného papiera a ak okresný súd sám vykonal dôkaz spotrebiteľskou zmluvou bez možnosti žalobcu sa k uvedenému vyjadriť, nebolo možné uzavrieť, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy. V danom prípade okresný súd nerešpektoval znenie § 153 ods. 2 O.s.p. a aj napriek odlišnému predmetu sporu vyhlásil zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Ak by výrok o vyhlásení zmluvnej podmienky za neprijateľnú nadobudol právoplatnosť, stane sa záväzným tak pre účastníkov konania, ako aj pre všetky orgány, a teda najmä súdy. Žalobca zdôraznil, že okresný súd vyhlásil za neplatnú zmluvnú podmienku používanú spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o., ktorá nie je účastníkom tohto konania. Naopak, výrok sa bude vzťahovať na žalobcu, ktorý zmluvnú podmienku vôbec nepoužíva. Žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. februára 2015 sp. zn. 41Cob 42/2015, uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 11. februára 2015, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/18/2013 zo dňa 28. novembra 2013. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Zb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. V danom prípade sa neuplatňoval § 17 zákona č. 191/1950 Zb., preto nebolo možné v tomto prípade poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 161/2007. Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 5.9.2013, z ktorého vyplýva, že pokiaľ námietka zo strany žalovaného ako dlžníka nie je vznesená a preukázaná, neexistuje dôvod, na základe ktorého by mohol súd opodstatnene vykonať dokazovanie týkajúce sa obsahu kauzálnej zmluvy predchádzajúcej vystaveniu takejto zmenky. Je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto v svojom konaní aj preukázal. Len v prípade, ak zmenkový dlžník námietku vznesie a preukáže podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb., môže následne na svoju obranu vzniesť aj kauzálne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k remitentovi, či iným skorším majiteľom zmenky. Dokazovanie na preukázanie dôvodnosti takýchto kauzálnych námietok je totiž možné vykonať výlučne len za predpokladu, že žalovaný v lehote do 30 dní po doručení tlačiva a návrhu na uplatnenie pohľadávky ako aj tlačiva na odpoveď, sa vyjadrí k podanému návrhu či už tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C a pripojí všetky príslušné podporné doklady alebo sa vyjadrí akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď. Ak samotná odpoveď žalovaného k podanému návrhu na uplatnenie pohľadávky nebola doručená súdu v lehote 30-tich dní po doručení tlačiva návrhu žalovanému, musí súd vydať rozsudok. Žalobca poukázal na ust. článku 7 ods. 3 Nariadenia, ktoré upravuje koncentračnú zásadu, z ktorej vyplýva, že v prípade pasivity žalovaného, ktorý napriek riadnemu doručeniu návrhu v uvedenej lehote nedoručí súdu odpoveď, musí súd rozhodnúť len na základe dôkazov predložených žalobcom, a teda nevykonáva dokazovanie uvedené v článku 7 ods. 1 Nariadenia. V súvislosti s postupom podľa článku 7 ods. 1, 3 Nariadenia žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm 10/2013 zo dňa 21.11.2013. Ak nárok žalobca uplatnil zo zmenky, ktorú žalovaná podpísala, a ktorú pôvodný majiteľ previedol na žalobcu rubopisom, nemôže byť takýto nárok zamietnutý ako neprípustný.

Okresným súdom vykonané dokazovanie nebolo vykonané na tvrdenia žalobcu, ktorý jasne, úplne a zrozumiteľne v tlačive A uplatnil právo zo zmenky a ktorý uviedol, že nie je jej pôvodným majiteľom, ale je indosatárom. Žalovaná ako dlžníčka v pozícii spotrebiteľa nepreukázala, že nový majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedome na jej škodu a keď nepodala žiadne námietky vyplývajúce z jej vzťahu k žalobcovi a ani zo záväzkovo-právneho vzťahu, ku ktorému sa zmenka viazala, teda voči remitentovi ako skoršiemu majiteľovi zmenky, nebolo možné postup okresného súdu a výklad jednotlivých zákonných ustanovení, ako uskutočnil okresný súd, akceptovať. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, ak by žalovaná ako spotrebiteľka vzniesla voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jej škodu alebo ak by podala relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však v konaní musela aj preukázať. Záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Podľa zákona zmenkového a šekového, preto okresný súd bol oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky vystavenia, ani jej neprípustnosť. Žalobca žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že bude žalobe vyhovené, spolu s priznaním trov súdneho konania.

K doručenému odvolaniu žalobcu sa žalovaná písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v medziach ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Primárne sa krajský súd oboznámil s priebehom postupu konania pred okresným súdom, a to tak v rovine vedľajšieho účastníctva ako aj dokazovania, ktoré v zmysle odôvodnenia napadnutého rozsudku mal uskutočniť okresný súd.

V spisovom materiáli okresného súdu na č.l. 16 spisu sa nachádza podanie zo dňa 31.10.2014, ktorým občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov v zastúpení JUDr. Patrik Podhorský oznamuje vstup vedľajšieho účastníka do konania, a to na podporu žalovanej. Podanie zo dňa 31.10.2014 o vstupe vedľajšieho účastníka do konania bolo doručené Okresnému súdu Čadca dňa 3.11.2014. Okresný súd úpravou sudkyne na č.l. 38 rub spisu rozhodol o pripojení spisu ER a na č.l. 39 rub spisu vykonal úpravu, podľa ktorej zo spis 11Er/1353/2012 mali byť prefotené listiny a zažurnalizované. Na č.l. 51 rub spisu uskutočnil úpravu, podľa ktorej bude dňa 8.10.2015 o 10.00 hod., číslo pojednávacej miestnosti 10 vyhlásený rozsudok. Okresný súd podaním z 12. marca 2015, č.l. 17 spisu, oznámil Všeobecnej ochrane práv spotrebiteľov, ktorý subjekt zahlásil vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovanej, že v zmysle § 93 ods. 3 druhá veta novely O.s.p. je potrebné v lehote 15-tich dní doručiť okresnému súdu v potrebnom počte súhlas účastníka, popri ktorom sa Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov zúčastňuje na konaní, v opačnom prípade podľa § 101 ods. 3 O.s.p. v nadväznosti na § 93 ods. 3 O.s.p. okresný súd nebude na oznámenie o vstupe do konania prihliadať. Na č.l. 38 rub spisu sa nachádza úprava sudkyne okresného súdu o tom, že bude prefotený spis ER. Nasledovalo verejné vyhlásenie rozsudku okresným súdom podľa Zápisnice o vyhlásení rozsudku zo dňa 08.10.2015, ktorý rozsudok bol v zákonnej lehote napadnutý odvolaním žalobcu.

V súvislosti s oznámením vstupu vedľajšieho účastníka do konania na podporu žalovanej, a to podaním zo dňa 31.10.2014 doručeným Okresnému súdu Čadca dňa 3.11.2014, č.l. 16 spisu, krajský súd uvádza, že bol odlišného právneho názoru oproti postupu okresného súdu a vyjadreného záveru v napadnutom rozsudku okresného súdu, keďže mal za to, že úkon zahláseného vstupu vedľajšieho účastníka do konania zo dňa 31.10.2014, doručený Okresnému súdu Čadca dňa 3.11.2014, ako procesno-právny úkon vyvolal účinky k momentu jeho uskutočnenia, preto k tomuto dátumu v ďalšom postupe oznámeného vstupu vedľajšieho účastníka do konania bolo potrebné prihliadať na znenie Občianskeho súdneho poriadku v zmysle § 93 ods. 3 O.s.p.. Podľa § 93 ods. 3 O.s.p., znenia platného a účinného k dátumu 3.11.2014, do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh. Uvedený záver krajského súdu vychádza aj z ust. § 355 druhá veta O.s.p., podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú zachované. Úkon oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania podaním zo dňa 31.10.2014 doručeným Okresnému súdu Čadca dňa 3.11.2014 a z neho vyplývajúce účinky zostali zachované k momentu uskutočnenia tohto úkonu pred Okresným súdom Čadca, a preto v ďalšom postupe tohto okresného súdu bolo nevyhnutné vychádzať z platnej právnej úpravy k dátumu, keď účinky tohto úkonu zostali zachované uskutočnením tohto úkonu, t.j. k dátumu 3.11.2014. Uvedené vyplýva z toho, že sa koná v dôvere subjektov v právo platné v čase takéhoto konania, čo zabezpečuje aj právnu istotu pri konaní subjektu, ktorý práve v rámci svojho konania vychádza z právneho stavu platného k momentu jeho konania, čo vyúsťuje aj do predvídateľnosti postupu a rozhodovania súdu. Účinky procesných úkonov, ktoré nastali podľa právneho stavu účinného do 31.12.2014, zostávajú v plnej miere zachované a nie je možné späťne vyžadovať splnenie podmienok zavedených novou právnou úpravou, ktoré právna úprava účinná do 31.12.2014 nevyžadovala. Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania predstavuje procesný úkon, ktorého účinky súd posudzuje podľa právnej úpravy účinnej v čase uskutočnenia takéhoto úkonu. Žiadne z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31.12.2014 nevyžadovalo výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane.

To, že pri oznámení vstupu vedľajšieho účastníka do konania podaním zo dňa 31.10.2014 doručeným Okresnému súdu Čadca dňa 3.11.2014 bolo potrebné vychádzať v tom čase z platného znenia ust. § 93 ods. 3 O.s.p., vyplýva podľa názoru krajského súdu aj z toho, že zmena Občianskeho súdneho poriadku

vykonaná zákonom č. 353/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2015 neobsahovala ustanovenie, že na konanie začaté pred dňom účinnosti tohto zákona sa použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona, tak ako je to vyjadrené v situácii iných navrhovaných a prijatých zmien Občianskeho súdneho poriadku, ako to bolo v prípade zákona č. 438/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa O.s.p. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý v ust. § 372y O.s.p. mal úpravu, že na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona sa použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona, čo však pri vedľajšom účastníkovi konania nebolo vyjadrené pri úprave ust. § 93 ods. 3 O.s.p. zákonom č. 353/2014 Z.z..

Vzhľadom k vyššie uvedenému, okresný súd v novom konaní bude postupovať v zmysle vysloveného právneho názoru krajským súdom, a to, že ohľadom oznámeného vstupu vedľajšieho účastníka do konania podaním zo dňa 31.10.2014 doručeným Okresnému súdu Čadca dňa 3.11.2014 sa bude prihliadať na v tom čase platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku § 93 ods. 3 O.s.p., avšak za rešpektovania toho, že vedľajší účastník nemôže v konaní vystupovať na strane žalovanej v prípade jej nesúhlasu alebo proti jej vôli.

V ďalšom postupe uskutočnenom okresným súdom na základe odvolacích dôvodov žalobcu sa krajský súd zaoberal, akým spôsobom došlo, resp. nedošlo k vykonávaniu dokazovania pred okresným súdom. Okresný súd úpravou na č.l. 51 rub spisu stanovil termín verejného vyhlásenia rozsudku dňa 8.10.2015 o 10.00 hod., číslo pojednávacej miestnosti 10, pričom bola urobená okrem iného aj úprava o pripojení spisu ER, a to konkrétne spisu sp. zn. 11Er/1353/2012, z ktorého boli vyhotovené fotokópie, aj na základe ktorých dôkazov vyplývajúcich zo spisu sp. zn. 11Er/1353/2012 okresný súd verejným vyhlásením rozsudku podľa Zápisnice o vyhlásení rozsudku dňa 08.10.2015 žalobu žalobcu zamietol a súčasne určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky, jej neplatnosť v celom rozsahu, a to zmluvnej podmienky v článku 14 Všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej zmluvy č. 508600297 zo dňa 27.1.2010 o dojednaní vyplňacieho práva zmenky veriteľom.

Zo spisového materiálu vyplynulo, a to z úpravy na č.l. 11 spisu, že žalovanej bolo doručované tlačivo C na odpoveď v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Podľa pokynu na č.l. 51 spisu bol žalovanej doručovaný návrh spolu s procesným poučením a opätovne tlačivo „C“. Žalovaná neuplatnila námietky proti uplatneným nárokom žalobcu. I napriek tomuto stavu okresný súd sám si pripojil spis sp. zn. 11Er/1353/2012, z ktorého vyhotovil fotokópie listín, ku ktorým prihladol a rozsudkom č.k. 8C/80/2014-56 zo dňa 8. októbra 2015 žalobu žalobcu zamietol s určením neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej neplatnosti. Tento rozsudok bol vyhlásený podľa Zápisnice o verejnom vyhlásení rozsudku dňa 08.10.2015. Ak aj žalovaná v tejto sporovej právnej veci neuskutočnila námietky proti žalobcovým nárokom a ak okresný súd iniciatívne sa oboznámil so spisovým materiálom sp. zn. 11Er/1353/2012 v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 proti žalovanej, v konaní o vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť 202 Eur s príslušenstvom, tak vzhľadom na vyvíjajúcu sa rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov a za vzatia do úvahy Spoločného Stanoviska občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod č. 93, bolo možné akceptovať takýto postup okresného súdu. V zmysle tohto spoločného stanoviska vyplýva: „Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že: 1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2. pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

Pokiaľ Krajský súd v Žiline ako súd odvolací konal a v predchádzajúcich rozhodnutiach vydaných pred 20. októbrom 2015 vychádzal primárne zo zmenkového charakteru uplatneného nároku v kombinácii s účelom Nariadenia bez prihladenia ex offo na možný spotrebiteľský charakter kauzy stojacej za zmenkou, tak v danom momente tohto konania a rozhodovania bolo potrebné vychádzať z vývoja rozhodovacej praxe súdov v Slovenskej republike v dotknutých veciach, ktorú zjednocuje prijaté Stanovisko vo veciach občiansko-právnych a obchodných č. 93 publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 8/2015 ako Spoločné stanovisko občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Práve s ohľadom na princíp právnej istoty, ktorý spočíva v zabezpečení jednotného rozhodovania súdov v totožných či obdobných veciach, potom aj Krajský súd v Žiline ako súd odvolací bol povinný rešpektovať relevantnú judikatúru, ako aj prijaté zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Požiadavka právnej istoty automaticky neznamena to, že sa nemôže vyvíjať judikatúra najvyššieho súdu, čo platí aj k rozhodovacej praxi odvolacieho súdu.

Krajský súd v tejto veci poukazuje na spoločné stanovisko, z ktorého zdôrazňuje, že „pokiaľ by sme dospeli k záveru, že pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky súd nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok či zhodnotiť platnosť zmenky samotnej, išlo by o neprijateľné zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. Rigidná aplikácia ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. by spôsobila spotrebiteľovi neprimerané ťažkosti pri až následnom možnom domáhaní sa ochrany svojich práv (ust. § 17 obsahuje úpravu podľa ktorej, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka). Prijatie výkladu smerujúceho k povinnosti spotrebiteľa bez výhrad uspokojiť veriteľa - nadobúdateľa indosovanej zmenky a až následne ho žalovať o náhradu škody s povinnosťou v takomto konaní dokazovať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka, by v konečnom dôsledku viedlo k prenosu povinnosti na spotrebiteľa spôsobom, ktorý je podľa právnej úpravy ochrany spotrebiteľa neprijateľný. „Určujúcim pri hľadaní práva má byť, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúladi právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Povinnosť všeobecného súdu posúdiť uplatnený nárok aj z hľadiska súladu s dobrými mravmi je zvýraznená v tých prípadoch, keď ju účastník konania výslovne namieta, musí však na ňu prihliadať aj v prípadoch, kedy takýto rozpor zistí súd sám pri prieskume ex officio, keďže na absolútnu neplatnosť úkonu súd musí prihliadať ex lege. Dobré mravy pôsobia ako korektív najmä v takých situáciách, kedy sú práva a povinnosti strán právneho vzťahu v zjavnej nerovnováhe. Sociálno-právne chápanie zmluvnej slobody sa môže uplatniť len za predpokladu približne vyváženého pomeru síl účastníkov zmluvy a len za tohto predpokladu sa môže stať prostriedkom primeraného vyrovnania záujmov, ako už bolo vyslovené niekoľkokrát aj v rozhodnutiach Ústavného súdu SR“.

Krajský súd i napriek uvedenému poukazuje na to, že ak okresný súd ex offo prihliadol na dôkazy z ním pripojeného spisu sp. zn. 11Er/1353/2012, avšak tieto dôkazy nevykonal na nariadenom pojednávaní, keďže došlo len k verejnému vyhláseniu rozsudku okresným súdom, tak takýmto postupom bola odňatá možnosť žalobcovi konať pred súdom v rovine vykonávania dokazovania, oboznámenia sa s dôkazmi, a to v súlade nielen s Nariadením, ale aj podľa Občianskeho súdneho poriadku, ktoré ako rozhodné procesné právo v zmysle článku 19 Nariadenia sa použije na konanie o uplatnenom nároku žalobcom. Účelom práva účastníka konania je vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, a tým ovplyvniť skutkové zistenia, na ktorých súd zakladá svoje rozhodnutie. Aktivita účastníka pri využívaní tohto práva je v podstatnej miere závislá práve od miery presvedčivosti vykonaných dôkazov, skutkových zistení, ktorých vyvodenie z nich možno očakávať a miery presvedčenia súdu o vplyve týchto zistení na unesenie dôkazného bremena daného účastníka. Okresný súd bez nariadenia pojednávania sa oboznámil výlučne sám s dôkazmi vyplývajúcimi zo spisu sp. zn. 11Er/1353/2012 bez toho, aby tieto dôkazy boli vykonané na nariadenom pojednávaní za účasti sporových strán, preto takýmto spôsobom bolo upreté právo žalobcu splniť si svoju povinnosť tvrdenia, dôkaznú povinnosť, možnosť vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom a k posúdeniu nároku, keď okresný súd prihliadal na ochranu žalovanej ako spotrebiteľa. V rámci

nového konania pred okresným súdom je preto potrebné zachovať práva žalobcu v rovine vykonávaného dokazovania a rovnako aj práva žalovanej ako druhej sporovej strany.

Na základe vyššie uvedených zhodnotení, záverov bol napadnutý rozsudok okresného súdu zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Okresný súd v novom konaní bude pri vedľajšom účastníctve postupovať v zmysle uvedeného právneho názoru krajského súdu a vo vecno-právnej rovine bude dokazovanie vykonávané na nariadenom pojednávaní s tým, že bude rešpektovaná vyvíjajúca sa rozhodovacia činnosť všeobecných súdov za vzatia do úvahy Spoločného Stanoviska občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod č. 93.

Z dôvodu, že rozhodnutie okresného súdu bolo zrušené, bude to okresný súd, ktorý v rámci nového konania rozhodne aj o čiastočnom späťvzatí v zmysle návrhu žalobcu obsiahnutom v podaní zo dňa 21.12.2015, č.l. 79 spisu.

Podľa ust. § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.